

Vleeskuikenhouders over kuikens die in de broederij voer en water krijgen

Wisselende ervaringen met HatchCare-kuikens

Vleeskuikenhouders hebben wisselende ervaringen met kuikens die in de broederij direct na uitkomst voer, water en licht hebben; de zogeheten HatchCare-kuikens. Dat blijkt uit een rondgang van Pluimveeweb. De redactie vroeg vleeskuikenhouders naar hun ervaringen en drie van de vijf waren positief. Twee anderen waren minder positief en ontvangen op dit moment geen HatchCare-kuikens meer.

Sinds medio 2015 verkopen broederij Probroed & Sloot en broederij Lagerwey (die sinds 1 januari 2016 net als Probroed onderdeel is van de Duitse Wimex Gruppe) kuikens die in de broederij al voer en water krijgen: de zogeheten HatchCare-kuikens. In de agrarische media lezen we veel, voornamelijk positieve verhalen over vleeskuikenhouders die hun kuikens in de stal uit het ei laten komen. Maar over de ervaringen van vleeskuikenhouders met HatchCare-kuikens lees je niets. Vleeskuikenhouder Kees Nuijten uit het Brabantse Made is een van de vleeskuikenhouders met HatchCare-kuikens. Hij zegt zeer tevreden te zijn over deze kuikens. „De HatchCare-kuikens zijn sterker en daardoor is de opstart goed”, vertelt Nuijten. Tot nu toe zette hij nog geen antibiotica in bij zijn HatchCare-kuikens. Twee jaar geleden was hij een gemiddelde gebruiker en nu zit hij op nul. Dat hij geen antibiotica in hoeft te zetten, vindt Nuijten het grootste voordeel. „Vroeger had ik wel één of twee keer per jaar een mindere koppel waar ik antibiotica in moest zetten en waar ik veel extra werk mee had.” Aangezien de kuikens nu iedere keer goed opstarten, is de voederconversie volgens hem gemiddeld 2 punten beter. Wat betreft groei en eindgewichten ziet hij geen grote verschillen. „Maar het draait allemaal makkelijker omdat de opstart goed is en ik geen antibiotica in hoeft te zetten”, vertelt hij. Nuijten ontving in 2015 drie koppels reguliere vleeskuikens die in de broederij direct na uitkomst voer en water kregen. Dit jaar schakelde hij om naar de Goed Nest Kip die bij Albert Heijn als de nieuwe Albert Heijn-kip te koop is. De pluimveehouder houdt nu in al zijn zeven stallen in totaal 105.000 langzaam

groeïende Hubbard 987-vleeskuikens. De afgelopen drie koppels ontving hij ook weer HatchCare-kuikens. „Bij reguliere en langzaam groeiende vleeskuikens is het voordeel van HatchCare hetzelfde”, vindt Nuijten.

Minimaal 100 gram zwaarder

Vleeskuikenhouder Erik de Groot uit het Groningse Kiel-Windeweer is net als Nuijten tevreden over HatchCare-kuikens. „De kuikens zijn weliswaar 2 cent duurder, maar het kan uit doordat ze aan het eind minimaal 100 gram zwaarder zijn dan de andere op ons bedrijf en een betere voederconversie hebben.” De Groot inmiddels de zevende koppel HatchCare-kuikens afgeleverd. De eerste ontving hij in december 2015. Hij houdt samen met zijn vader Jaap 320.000 vleeskuikens in zes stallen. In twee stallen ontvangt hij HatchCare-kuikens. In de andere vier stallen ontvangt hij reguliere eendagskuikens van een andere broederij, zodat hij beide broederijen kan vergelijken. Aangezien ze een relatief groot bedrijf hebben, laden ze de stallen altijd in drie dagen leeg. Ze beginnen dan op maandag met leegladen en beginnen nu meestal met de HatchCare-kuikens. „De HatchCare-kuikens wegen dan gemiddeld tussen 2,7 en 2,8 kilo in plaats van 2,6 kilo. Zo kunnen we meer kilo's afleveren.” Over de koppel die hij in augustus afleverde was hij minder tevreden omdat de eindgewichten van de HatchCare-kuikens 150 gram lager waren dan gebruikelijk. „De eindgewichten waren die ronde vergelijkbaar met de reguliere kuikens en dan is de meerprijs van 2 eurocent per kuiken te veel.” Ook bij de koppel die hij in oktober afleverde, viel het technisch resultaat

van de HatchCare-kuikens tegen. Hij hoopt dat dit twee incidenten waren, want over de eerste vier koppels was hij wel tevreden. Alleen had hij iets meer coli-druk bij de kuikens die in de broederij voer en water kregen. De Groot weet echter niet waaraan dat ligt. De vleeskuikenhouder ziet verder weinig verschillen qua diergezondheid. Van pootproblemen bij de kuikens heeft de familie nauwelijks last.

Kan wel uit

Gijs van Oosterhout uit het Overijsselse Wijhe is evenals Nuijten en De Groot tevreden over HatchCare-kuikens. „De kuikens zijn 2 cent duurder. Maar het kan wel uit omdat de voederconversie 4 tot 5 punten beter was en de kuikens 100 tot 150 gram zwaarder waren dan de andere op mijn bedrijf.” De vleeskuikenhouder hield in 2015 en 2016 in drie van zijn zes stallen tien koppels HatchCare-kuikens. In de andere drie stallen ontving hij reguliere eendagskuikens van een andere broederij zodat hij kon vergelijken. Nu ontvangt hij geen kuikens meer die voer en water in de broederij krijgen omdat hij sinds september 2016 is overgeschakeld naar de Nieuwe Standaard Kip. „Nadeel van HatchCare zijn de kistjes. Het is erg onhandig om deze kuikens te lossen. Je moet de kistjes van de stapel afvullen en niet eraf trekken – zoals je dat normaal doet – omdat anders de pootjes van de kuikens beschadigen.” Verkoop leider Edwin Paardekooper van broederij Probroed & Sloot geeft toe dat het lossen van HatchCare-kuikens meer tijd kost omdat de kisten anders zijn. „De HatchCare-kuikens worden afgeleverd in dezelfde ▶

Aandachtspunten HatchCare-kuikens

HatchCare-kuikens vragen een ander management. Dat zegt buitendienstmedewerker Ron Agterberg van broederij Lagerwey. Hij begeleidt voor de broederij vleeskuikenhouders in Noord- en Midden-Nederland. „HatchCare-kuikens zitten direct na uitkomst in een verlichte uitkomstkast. Daarom moeten ze in een vleeskuikenstal de eerste drie dagen het maximale niveau aan licht hebben. Dat is minimaal 25 lux.”

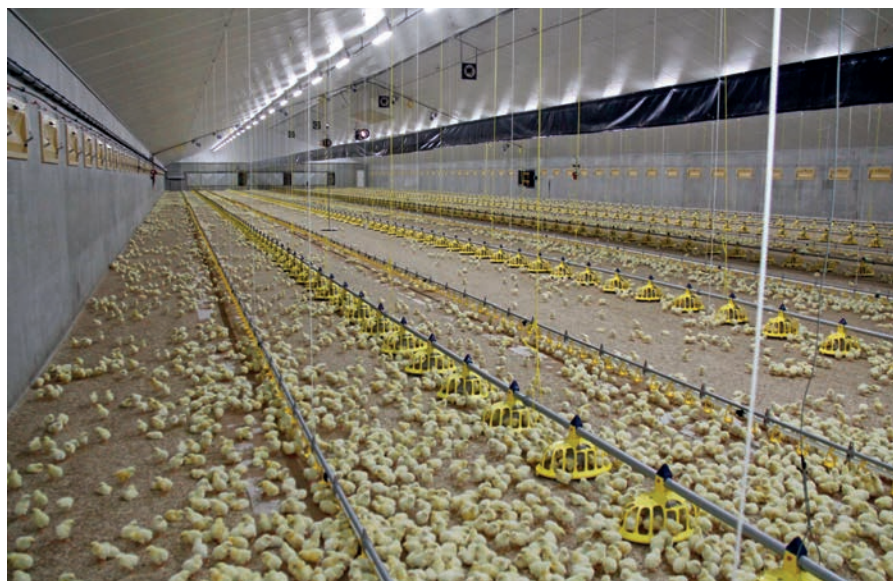
Het gedrag van HatchCare-kuikens is volgens de buitendienstman compleet anders. „Reguliere eendagskuikens gaan in de stal direct op zoek naar voer en water en verspreiden zich daardoor snel. HatchCare-kuikens doen dit niet. Ze verspreiden zich minder snel omdat ze verzadigd in de stal aankomen.”

Vleeskuikenhouders moeten volgens Agterberg minimaal 45 tot 50 gram voer op het papier strooien of voer bijstrooien tijdens de eerste drie tot vier dagen. „Veel vleeskuikenhouders strooien al jaren 25 tot 30 gram voer op papier maar dat is voor Hat-

chCare-kuikens echt te weinig. De grotere kuikens pikken dan in anderhalve dag al het voer van het papier weg en de kleinere hebben dan niks meer. Die zijn nog te klein om in een voerpan te klimmen. Een vleeskuikenhouder moet dan voerpannen scheef zetten of de eerste drie tot vier dagen bijstrooien. Als ze dat niet doen, is de uitval rond dag zes extra hoog.” Een aantal klanten van de broederij had hiermee te maken en klaagde hierover. Maar volgens Agterberg is dit dus te voorkomen. Vleeskuikenhouders moeten ook 3 tot 5 procent minder kuikens opzetten of hun dieren een dag eerder uitladen omdat anders de stal te vol wordt. „De uitladers op dag 32 of 33 zijn 80 tot 100 gram zwaarder en de wegladers ongeveer 50 gram.” Hij raadt vleeskuikenhouders aan om vlak voor het uitladen maximaal 40 maar liever nog 39 kilo-kuikens in de stal te hebben zitten. Anders zit de stal volgens hem te vol en kan een vleeskuikenhouder niet het maximale rendement met HatchCare-kuikens halen.

„De darmwerking van de HatchCare-kuikens is beter”, stelt Agterberg. „Ik heb van een paar vleeskuikenhouders gehoord dat het strooisel droger is dan bij reguliere. Ook hoorde ik dat de voederconversie 3 punten beter is bij hetzelfde gewicht of dat de kuikens een hoger eindgewicht hebben. Ook vertelden een aantal vleeskuikenhouders mij dat ze minder last hebben van enterokokken.” Hij benadrukt dat dit ervaringen zijn van een aantal vleeskuikenhouders en dat dit niet wetenschappelijk bewezen is. Op dit moment ontvangen 15 tot 20 klanten van Lagerwey reguliere vleeskuikens van het HatchCare-concept. Klanten die langzamer groeiende vleeskuikens van de broederij krijgen, ontvangen bijna allemaal HatchCare-kuikens. De HatchCare-kuikens zijn 2 cent duurder, maar volgens Agterberg is een hogere voerwinst van gemiddeld 4,5 cent mogelijk. Hij verwacht dan ook dat HatchCare verder kan groeien, mede door de nog komende ontwikkelingen van dit concept.

HatchCare-kuikens komen verzadigd in de stal aan en gaan niet direct op zoek naar voer en water.

kisten als waar ze in uitgekomen zijn. Dit heeft als voordeel dat ze in deze fase minder stress ondervinden. De kisten zijn iets groter dan normale kuikensbakken. Klanten moeten met name bij de eerste keer lossen even wennen. Je moet er even een slag in krijgen”, zegt Paardekooper.

Relaxtere kuikens

„HatchCare-kuikens maken vlak nadat ze in de stal arriveren minder geluid dan reguliere en zijn relaxter”, zegt Paardekooper. Dit duidt er volgens hem op dat ze minder stress ondervinden. Volgens hem zijn ze rustiger en verdelen ze zich sneller over de hele stal. „HatchCare-kuikens verdelen zich al binnen 8 uur in de stal, terwijl reguliere pas na 24 uur mooi verdeeld in de stal zitten.”

„HatchCare-kuikens hebben meer weerstand en lopen iets voor op reguliere. Doordat ze al voer en water gehad hebben, hebben ze een hogere warmteproductie”, stelt Paardekooper. Het kuikenspapier wordt sneller kapot gemaakt en dat duidt er volgens hem op dat ze actiever zijn en in de start voorlopen op reguliere. Hierdoor kan een vleeskuikenhouder de staltemperatuur iets sneller afbouwen. Bepalend zijn hierin uiteraard de kuikens. „Een vleeskuikenhouder moet de temperatuur van de kuikens meten en op basis daarvan de staltemperatuur aanpassen”, benadrukt hij. Dit is voor zowel HatchCare als reguliere kuikens een belangrijk aandachtspunt, volgens Paardekooper. „HatchCare-kuikens hebben de potentie om beter te groeien met een betere voederconversie”, zegt hij. „Door de vroege voeding zijn de damvlokken beter ontwikkeld waardoor er meer oppervlakte is voor nutriëntenopname. Verder geven klanten aan dat het een fijn kuiken is om mee te werken. Een aantal zegt bijvoorbeeld dat het strooisel droger is.”

Momenteel is een groot deel van de traag groeiende kuikens die Probroed & Sloop aan haar klanten levert, HatchCare-kuikens. Ook een aantal vleeskuikenhouders met reguliere kuikens, ontvangen HatchCare-kuikens. Hoewel de complete broederij in Langenboom is omgebouwd voor HatchCare kan Probroed helaas niet aan alle vraag voldoen. Ze zijn op dit moment bezig om de capaciteit uit te breiden. „We hebben een groot aantal fans. Ze moeten even wennen aan de kuikens en een iets

ander management toepassen. Negatief was eigenlijk nog niemand”, beweert hij. Paardekooper verwacht dat het concept verder gaat groeien.

„Als een vleeskuikenhouder zijn management erop aanpast, bieden HatchCare-kuikens absoluut voordelen”, besluit hij.

Ernstige coli-problemen

Er zijn echter ook vleeskuikenhouders die niet helemaal tevreden zijn over HatchCare-kuikens. Een vleeskuikenhouder stopte na twee koppels met HatchCare vanwege ernstige E.coli-problemen in de eerste week. Bij normale eendagskuikens heeft hij dat bijna nooit en zeker niet in die mate. De vleeskuikenhouder ontving in twee stallen HatchCare-kuikens en in zijn andere stallen reguliere eendagskuikens. Zo kon hij beide vergelijken. Alleen bij de HatchCare-kuikens had hij beide koppels ernstige coli-problemen, waardoor hij T.S.-Sol en Enrox moest inzetten. Ook liep de uitval in de eerste week op tot ruim 4 procent. Na de eerste week waren de gezondheidsproblemen over.

De eindgewichten, 100 gram hoger dan in de andere stallen, stemden wel positief. De kuikens hadden namelijk vanaf de eerste dag een voorsprong. De voederconversie was vergelijkbaar. Ondanks de gunstige eindgewichten, stapte deze vleeskuikenhouder niet over op de HatchCare-kuikens, vanwege de ernstige E.coli-problemen in de eerste week.

De vleeskuikenhouder vermoedt dat de coli-problemen worden veroorzaakt door de luchtstromen in de uitkomstkasten. Eendagskuikens hebben een hekel aan tocht. Doordat de broederij de temperatuur moet laten zakken bij kuikens die voer en water in de uitkomstkasten krijgen, tocht het meer. Daar worden de kuikens volgens hem ziek van. Volgens Ron Agterberg van broederij Lagerwey, vragen HatchCare-kuikens een ander management dan reguliere eendagskuikens. „Een vleeskuikenhouder moet meerdere rondes

met HatchCare draaien, om te voorkomen dat verkeerde conclusies worden getrokken na bijvoorbeeld één of twee rondes.”

Hoger antibioticagebruik

Een andere vleeskuikenhouder stopte na vier koppels met HatchCare, omdat het antibioticagebruik hoger was. Ook waren de uitval en de problemen met Coli in de eerste week groter dan bij reguliere eendagskuikens. In vier rondes werden in de helft van zijn stallen HatchCare-kuikens opgezet en in de andere helft reguliere eendagskuikens. Beide waren van hetzelfde VB-nummer om een eerlijke vergelijking te kunnen maken. De HatchCare-kuikens liepen in het begin van de ronde qua voer- en wateropname wel voor op de reguliere eendagskuikens. Maar aan het eind van de koppel niet. De voederconversie was in het ene koppel beter en in het andere

“Eindgewichten hoger, E.coli soms een probleem”

koppel minder. Qua uitval en eindgewichten waren er geen verschillen. Al met al had hij er meer van verwacht. Hij ontving de HatchCare-kuikens voor dezelfde prijs. Normaal gesproken zijn ze duurder en dan moeten ze volgens hem ook beter zijn. De vleeskuikenhouder heeft wel een idee wat de oorzaak van de problemen kan zijn. De eerste week spoelt hij dagelijks de drinknippellijnen door om bacteriegroei te voorkomen. Hij denkt dat het verstrekken van water in de broederij tot bacteriegroei kan leiden. En dat heeft volgens hem een negatieve invloed op de gezondheid. Uit de ervaringen van de vijf vleeskuikenhouders blijkt dus dat bij drie van de vijf de eindgewichten van de HatchCare-kuikens ruim 100 gram hoger zijn dan van de reguliere eendagskuikens maar dat drie van de vijf ook E.coli-problemen in de eerste week hadden bij de HatchCare-kuikens. ■